

MICHAL
SÝKORA

JEŠTĚ
NENÍ
KONEC

HOST

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

MICHAL
SÝKORA

JEŠTĚ
NENÍ
KONEC

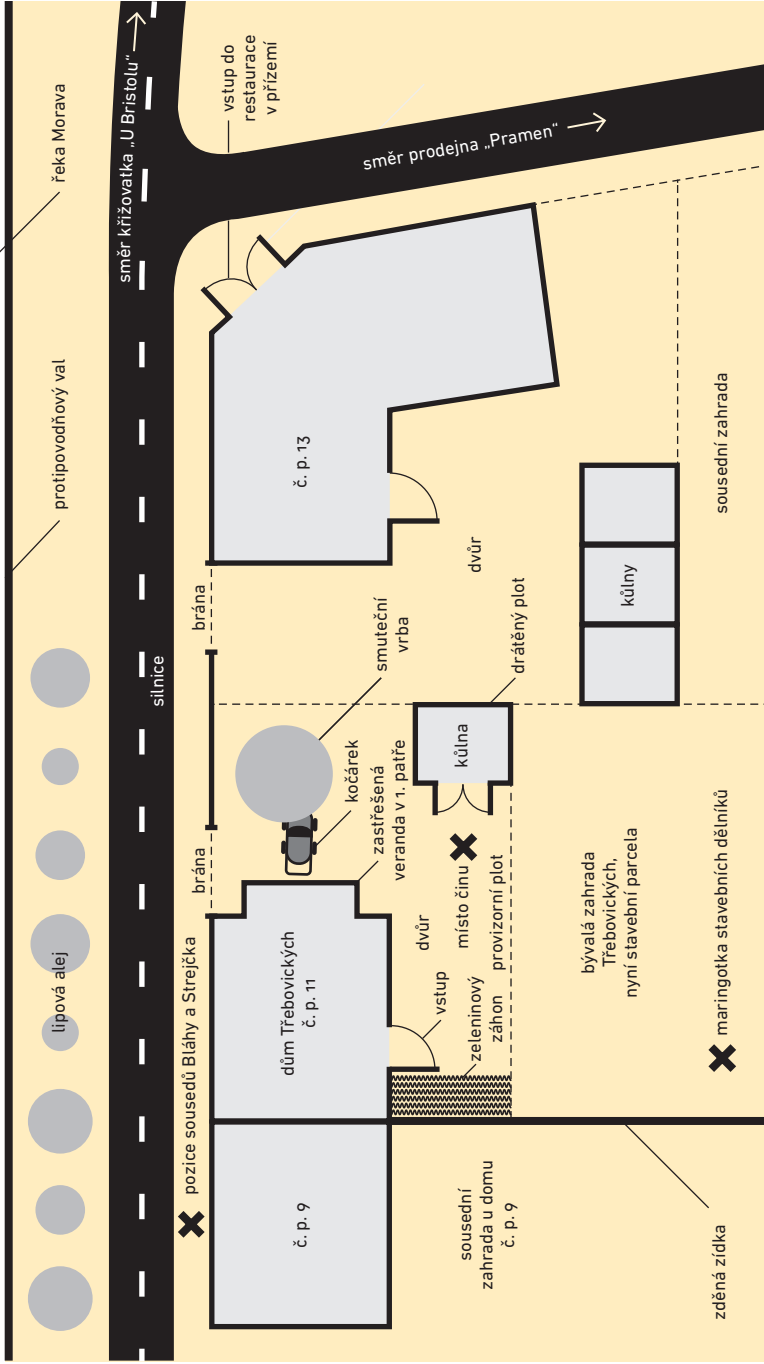
The background is a dark, stylized illustration of a building at night. A large window is illuminated from within, showing a bright yellow light and a silhouette of a person looking out. The building's roofline and other architectural details are rendered in dark grey and black. The overall mood is somber and contemplative.

**MICHAL
SÝKORA**

**JEŠTĚ
NENÍ
KONEC**

BRNO 2016

NÁKRES MÍSTA ČINU

RODINA TŘEBOVICKÝCH

(v srpnu 1987)

prof. MUDr. Ota Třebovický, CSc.
(1920 — 1990)

+

Anežka Třebovická
(1923 — 18. 8. 1987)

Ing. Ota Třebovický, ml. (*1942)
+
Natálie, roz. Lónová (1945 — 1991)

Kryštof Třebovický (*1950)
+
Pavčina, roz. Lipská

Petr Třebovický (*1960)
+
Drahomíra, roz. Borová
(1965 — 26. 8. 1987)

Magdaléna (*1973)

Zuzana, později Havlíková (*1975)

Lukáš (21. 1. 1987 — 17. 8. 1987)

© Michal Sýkora, 2016

© Host — vydavatelství, s. r. o., 2016

(elektronické vydání)

ISBN 978-80-7491-735-6 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7491-736-3 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7491-737-0 (Formát MobiPocket)

Markétě a Tomíkovi

*And all that you've held sacred
Falls down and does not mend
Just remember that death is not the end.*
(A až se zhroutí všechno,
co ti bylo svaté, a už se to nespraví,
pamatuj, že smrt není konec.)

Bob Dylan — „Death Is Not the End“
(album *Down In the Groove*)

ČÁST PRVNÍ

Na konci prázdnin
Neděle 16. a pondělí
17. srpna 1987

KAPITOLA I.

*Když klekání odzvonili,
buch buch! venku na dvěře:
„„„Pojď již domů, ženo moje!
nemám ještě večere.“““ —
„„Vari od našeho prahu,
vari pryč, ty lstivý vrahu,
a co dřív jsi večerřival,
večeř zase v jezeře!““ —*

O půlnoci buch buch!

...a při tom druhém buch Magdaléna chytla Hanku za kotník a ta — protože se lekla a protože jí Magda stiskla zrovna tu obvázanou nohu — zaječela. Ztichlým spícím domem výkřik otrásl jako výbuch atomové bomby. Hanka si v úleku přikryla pusou dlaní, Zuzana rychle zhasla lampičku na nočním stolku a Magda sklapla knihu. Holky si přitáhly peřinu až po bradu — dvě vteřiny ticha — intenzivní dvě vteřiny, po které tajily dech a vnímaly různé podoby noci a tmy: modrá noc venku za vysokým oknem, temně fialové kouty pokoje, okraj bledé svatozáře pouliční lampy na parapetu vysokého okna, odlesky ve sklech obrovské knihovny. Zářící skleněné těžítka na dědečkově psacím stole k nim přeposílalo světlo srpku měsíce. A pak se ozval očekávaný dětský pláč...

„Ty seš blbá, Hanko,“ špitla Zuzana.

„Za to může Magda,“ bránilo se děvče. Chtělo se jí brečet — z toho nespravedlivého obvinění i z toho, jak ji zas začal bolet zvrtlý kotník, „ohnutá noha“, jak tomu říkaly.

„Sem netušila, že budeš tak ječet,“ zasyčela Magdaléna.

„Si mě chytla za ten kotník,“ zašeptala Hanka dotčeně.

„Jéžiš, sem nevěděla, že seš tak cimprlich.“

Magdaléna měla Hanu za simulantku, ale především žárlila na pozornost, kterou kamarádka vzbuzovala okolnostmi svého úrazu. Magdaléna se ve tmě ušklíbala — hrdinka, pche. Stejně za všechno může to pitomý uřvaný děcko...

Mimino svým britkým hláskem rozřízlo tmu, zrušilo tu několikavteřinovou tichou pauzu a holky jen čekaly, jestli budou jako pachatelky odhaleny. Ano — cvakly dveře — pláč zesílil — pleskání bosých nohou na studeném linu v chodbě — další cvaknutí kliky (staré dvevní vložky v tomhle domě na jakémkoliv porušení klidového stavu reagovaly hlukem) — z postele ho přes sekretář neviděly, ale věděly, že tam je — a vzápětí strejda Petr spustil: „Krucinálfixfagot už s váma!“ Udělal další tři kroky a před děvčaty se zhmotnila jeho rachitická figura. „To musíte furt dělat bordel?“ Petr byl rozcuchaný, na sobě měl pruhované trenýrky, vytahané a volné (fotrovské, jak by řekla Magdaléna, která to léto procházela fází předpubertální žárlivosti na všechny, kteří si pro sebe kradli pozornost babičky a dědečka, po léta vyhrazenou pouze pro ni). Holky si často dělaly legraci z toho, jak Petr vypadá — chlupaté nohy, suk vystouplého pupíku na měkkém hubeňoučkém břichu, řídký porost hnědých chlupů na hrudníku. V jejich představách je nejvíc děsilo (a dokázaly to probírat každý den), že jim zůstane jejich dětský hrudníček a místo prsou jim vyraší jen ty hnusné chlupy. („Ale takový měchy jako Draha bych taky nechtěla,“ prohlásila Magda a myslela tím Petrovu kojící ženu.) Magda byla starší a žárlivost ji plnila zlobou a nevraživostí,

kteřé dokázala díky šmejdění v policích dědečkovy knihovny vyjádřit slovy, z nichž mladší sestřenice Zuzana a její spolužačka Hana jen kulily oči.

Jakkoliv ani jedno z děvčat nepovažovalo strejdu Petra za člověka, který by vzbuzoval sebemenší respekt, teď viděly, že je fakt naštvaný.

„Vzbudily jste malýho! Sakra, Magdo,“ strýc Petr neuznával presumpci nevinu, za všechny lumpárny podle něj mohla rozmazlená, frackovitá nejstarší neteř, „to nemůžete být trochu ohleduplný? Víš, jak špatně malej spí...“ Mimino na druhé straně domu jako by chtělo potvrdit jeho slova a zesílilo svůj nářek.

„Promiň, strejdo,“ řekla Zuzana.

„Promiňte,“ přidala se Hana, „to ta moje noha, sem se do ní bouchla.“

Pokorná lítost spolu se vzpomínkou na příčinu Hančina úrazu Petra zklidnila.

„A co ještě nespíte? Je skoro půlnoc,“ řekl už smířlivěji.

„Už budem,“ slíbila Zuzana, ale sama tomu nevěřila.

„Hlavně nedělejte bordel...“ dodal strýc Petr. Otočil se a už za sebou zavíral dveře, když vtom Magda zašeptala: „Aby ses neposral, vole.“ Holky se neudržely a vyprskly smíchy. Petr vmžiku stál opět uprostřed pokoje.

„Připadá vám to směšný?“ spustil. „Je to podle vás sranda, že malej má takový bolesti, že nevydrží chvilku v klidu? Že mu rostou zoubky a má z toho horečky? Bavíte se dobře?“

Holky mlčely.

„Jestli se nezačnete chovat slušně...“ V tu chvíli se do pokoje vkolébala babička. Navzdory horké noci na sobě měla flanelovou noční košili, která ještě zvýrazňovala její nejbabičkovatější kvality — rysy babičky jako něčeho kulatého, flanelového, s dobromyslnýma očima a měkkým altovým hlasem.

„Holky vzbudily malýho,“ oznámil jí její syn. „Musej dělat bordel i o půlnoci.“

„Je to pravda?“ otočila se k provinilkyním babička v dobře míněné snaze zabránit justičnímu omylu a dát vnučkám šanci vysvětlit, že se jedná o do očí bijící nedorozumění. Petra to však ještě víc vytočilo. „Jistěže je to pravda! Sakra, mami, myslíš si, že jsem blbej nebo co?“

Před babičkou se Magdaléna ovládla a Petrovu řečnickou otázku nijak nekomentovala, byť jí i přes pokročilou hodinu hlavou vířily vtipné odpovědi.

„Holky to už neudělej, že jo?“ pokračovala babička smířlivě.

„Jistěže to udělej zas!“ obořil se na ni Petr a neutuchající pláč mimina ho jen utvrzoval v oprávněnosti jeho rozhořčení. „Jediná šance, jak tady nastolit ticho a klid, je vyliřovat je odsud. Hezky všechny tři. A Magdu jako první.“

Otočil se a zamířil za nařikajícím dítětem a nekonečným zoufalstvím své vyčerpané ženy.

Babička se přikolébala k posteli, kde se k sobě tiskla tři děvčata, a přisedla na okraj. Hana se v tu chvíli za svůj výkřik zastyděla, protože Zuzaninu a Magdinu babičku milovala, zejména proto, že i když u nich byla jen na návštěvě, babička mezi holkama nedělala rozdíl a všechny zahrnovala stejnou dávkou své bezbřehé laskavosti a dobromyslnosti. Hanka, jejíž vlastní babička to s citovou příchylností k vnoučatům rozhodně nepřeháněla, k ní tíhla celou svou dětskou přítulností. Babička se na ně podívala a pak rukou neomylně hrábla pod peřinu a vytáhla ohmatané letité vydání *Kytice*, po němž v pravém středním fochu dědečkovy knihovny každou noc zela díra, o níž se děvčata pošetile domnívala, že o ní vědí jen ony.

„Zase se strašíte?“ obrátila se k holkám káravě.

„Babičko, nezlob se, prosím tě...“ Zuzana to už nevydržela.

„Proč to pořád čtete?“ kroutila babička hlavou a pohladila Zuzanu po vlasech.

„Babi, když ono je to tak strašidelný,“ lísal se k babičce Magda, aby snad mladší sestřenice nezískala nějaká privilegia.

Strašidelnost pro ně byla stěžejním kritériem a Erbenovy balady je svou krvavostí bohatě naplňovaly. Sotva však Magda to klíčové slovo vyřkla, uvědomila si, že v dědečkově knihovně lze najít ještě něco strašidelnějšího...

Babička pohladila i ji, zaposlouchala se do dětského pláče v ložnici svého nejmladšího syna a snachy a pak řekla: „Ráno se všechny tři půjdete tetě Draze omluvit. Je toho na ni strašně moc.“

„Copak můžem za to, že má děcko zaražený prdy?“ namítna Magda.

„Ale Magdi, to od tebe vůbec není pěkný, říkat takový věci,“ pronesla babička tiše. Hanka a Zuzana se zastyděly místo Magdy, ta jen sklopila hlavu, ale nezdálo se, že by to na ni nějak zapůsobilo. „Tohle už nechte být.“ Babička pohladila i Hanku. „A koukejte spát. Dneska už toho vzrušení bylo až moc, vid’ že jo? Dobrou noc.“

„Dobrou, babi,“ odpověděly holky jednohlasně.

Babička odložila Erbenovu *Kytici* na psací stůl a zase kolébavě odešla do své ložnice dole v přízemí.

Zuzana se na rozloženém gauči zavrtěla, aby pro sebe získala víc prostoru. „Tak dobrou, holky...“

„Co blbneš?“ houkla na ni Magda. Vyskočila z postele a ve žlutém pyžamu odhoupkala ke knihovně.

„Ještě jsme to nedočetly do konce,“ špitla Hana, „ještě tam má být ta mrtvola.“

„Mám něco lepšího,“ ignorovala Magdaléna Erbena. Chtěla něco fakt strašidelného a měla vztek na mimino, které za dveřmi, chodbou a dalšími dveřmi stále brečelo, ale teď už unaveně, spíš jakoby z povinnosti než ze skutečné potřeby. Měsíční světlo, podpořené rozsvícenou pouliční lampou, se opíralo do skla knihovny, ale Magda by to zvládla i potmě, protože v dědečkově knihovně se bezchybně orientovala a dobře věděla, kde jsou ukryty ty nejzajímavější a nejpřitažlivější poklady.

Vytáhla několik nedotčených svazků Jiráskových spisů z Nedjedlého akce a strčila hlavu do útrob knihovny, aby se dostala ke knihám v druhé řadě. Ano — tady — zelená knížečka výrazně očtenější než *U nás*. Jiráska vrátila na místo a s novým úlovkem přihupkala zase zpátky.

„Holky, tohle je něco,“ zašeptala, rozsvítila lampičku na nočním stolku a ukázala ostatním ohmatanou obálku.

Tichá hrůza.

„Ty jo...“ vydechla Hanka.

„Nebudeš ječet?“

„Nebudeš mě lekat?“

„Čestný.“

„Čestný.“

„Tohle je pecka.“ Magda znalecky listovala knížkou. „Tady. ‚Malý vrah‘.“

„Já se bojím už teď,“ zašeptala Zuzana.

„No počkej na konec,“ uchechtla se Magda škodolibě a dala se do čtení. Občas mrkla po svých posluchačkách, které příběhu novorozeněte usilujícího o život svých rodičů naslouchaly se zatajeným dechem. Na smrt matky v povídce reagovala Zuzana tak, že si přetáhla peřinu přes hlavu. A pak závěr. Doktor vytáhne z lékařské brašny skalpel a láká k sobě tu malou bestii. Magda se nadechla, kladla důraz na každé slovo, protože věděla, jak na to její posluchačky budou reagovat. „Podívej se, maličký! Něco se tu třpytí. Hezké, vid’?“ A pak poslední slovo. Úderné jak rána pěstí. Magda se nadechla a do naprostého ticha horké srpnové noci jej přečetla. „Skalpel.“

Magda s blaženým úsměvem tiše zaklapla knihu. Dokonalé čtenářské uspokojení, navíc umocněné děsem ve tvářích svých posluchaček, jenž názvu *Tichá hrůza* dal nový rozměr.

Hodiny na dědečkově stole ukazovaly čtvrt na dvě. Dům spal, pohroužený do hlubokého mlčení, rušeného jen kapáním vody v koupelně přes chodbu. Dokonce ani Lukášek neplakal.

„Malej už spí...“ okomentovala ticho Zuzana.
„Myslíš?“ obrátila se na ni Magda sadisticky.
„Magdo, ty seš blbá,“ zaprotestovala Zuzana.
„Jsou zamčený dveře?“ zeptala se Magda jakoby nic a vychutnávala si strach své sestřenice.

„Nech toho,“ zaúpěla Zuzana.

„Holky, já musím čúrat,“ oznámila jim Hanka.

„Na tvém místě bych to vydržela,“ odpověděla Magda dramaticky. „Co když tam čeká?“

„Kdo?“

„No mimino přece. Chce se pomstít, že jsme ho vzbudily.“

„Ty seš blbá,“ zopakovala Zuzana a přetáhla si peřinu přes hlavu.

„Holky, já vážně musím.“

„Tak běž.“

„Potřebuju, aby některá šla se mnou. Kvůli noze. Sama tam nedoskáču.“

Simulantko, napadlo Magdu, ale nahlas řekla: „Já s tebou byla předtím. Domluva byla, že se budem střídat.“

„Já nikam nejdu,“ vystrčila Zuzana hlavu zpod peřiny.

„Zuzi, já musím.“

„Co když je tam mimino?“ kuňkla Zuzana.

„Jéžiš, neblbni, ona tě straší.“

„No já bych tak klidná nebyla,“ pronesla Magda ledově.

„Magdo, už neblbni, se počurám.“

Magda se spokojeně usmála. „Jasně že tam mimino není,“ řekla Zuzaně. „Ale dejte bacha, aby tam nebyla natažená struna.“

KAPITOLA II.

Ten den všechno skončilo.

Prázdniny u babičky. Tohle léto. Dětství.

Od toho dne už nic nebylo jako dřív, nic z toho, co dosud zažívaly, se už nikdy nemohlo vrátit zpět.

Ráno holky spaly do půl jedenácté, tvrdým, vydatným spánkem spokojeného dětství. Zaspaly ranní hádku strejdy a tety – Petr při vstávání do práce vzbudil Lukáška a Draha, vyčerpaná z neustálého pláče a nočního vstávání a pobouřená manželovým nesolidárním spánkem se do manžela pustila: Ona co tři hodiny kojí, přebaluje, utěšuje plačící dítě (on se převrátí na bok a ještě si přikryje hlavu polštářem!), a když konečně Lukášek o půl páté usne a ona, unavená tak, že si už ani nedokáže namazat po kojení bradavky krémem (prostě zapomene, že ji bolí), padne, tak on je za hodinu a půl zase oba vzbudí! Byla tou bezohledností rozzuřená do krajnosti, ale Petr místo kajícnosti jen vztekle práskl dveřmi a Lukášek spustil ještě víc. Už neměla ani sílu ho konejšit. Kdyby nepřišla tchyně a chlapce nepochovala, jen by bezradně a beznadějně hleděla na postýlku a myslela na to, jaká je prachbídna matka, nejhorší na světě...

To všechno holky zaspaly. Zaspaly i dědečkův odchod; každé pondělí se děda vydával na pravidelnou obchůzku po knihkupectvích, aby si prohlédl novinky z minulého týdne, diskrétně odložené stranou pro privilegované zákazníky, a hlavně aby

porozprávěl se všemi známými knihkupci a knihkupyněmi, z nichž mnohé kdysi léčil a kteří dodnes cítili potřebu s panem doktorem kromě knižních novinek a místních drbů probrat také neduhy vyskytující se v širším kruhu jejich rodin. Zaspaly i to, jak babička po jeho odchodu vklouzla do knihovny, jejich noclehárny, aby se podívala, jak spí: troje pootevřená ústa, zpocené vlásky, tři páry nohou trčící zpod odkopané příkrývky všemi směry, bezbranné dětské obličejce, netušící, že za pár hodin prožijí Erbenovu baladu na vlastní kůži, že se tichá hrůza z dnešní noci zhmotní a už ji nikdy nic nepřekoná. Andílci moji, pomyslela si babička a otevřela v knihovně okno. Slunce už páliło, obloha bez mráčku, řeka Morava líná a nevzrušeně tekla pod okny, tak pomalu, jako by v ní voda zhoustla. K domu na rohu přicházela poštačka. Kulhavý Ládiček odvedle táhl podél břehu soušku. Kde on to pořád bere? napadlo babičku. Co asi čeká za pohromu, že pořád jen shromažďuje další a další dřevo? Asi stoletou zimu, je to zkrátka podivín. A pak ji napadlo: že si nepořídí kotel jako my? A pak: no jo, on na to nemá, z toho invalidního důchodu, když půlku nechá dole v hospodě. A pak: jéžíš, on zas bude řezat, musím mu říct, ať neřeže, dokud Draha s malým nepůjdou na procházku, chudáčka Lukáška všechno vyděsí, to jsem ještě nikdy nezažila, takový lekavý a citlivý dítě, to je z toho, že Draha byla v těhotenství pořád nervózní, má to už v povaze, je taková nervózní. Lukášek má tu přecitlivělost z ní, já sama jsem odnosila tři děcka, ale s žádným nebyly takový tirády jako s Lukáškem, ani se Zuzanou a Magdou ne.

V dálce si hrály děti s míčem a kolem nich skákal Spáčilů pes. Stará paní Plchková se vracela z obchodu a i v tom vedru měla na hlavě šátek a přes sebe šusták, babička nepochybovala, že pod pláštěm má nejmíň jeden svetr, zamávala na ni z okna, ale babka se stejně nedívala. Tak dlouho tu bydlím, napadlo babičku, tak to tu mám ráda, všechny tu znám, jen škoda, že na Lazcích postavili to sídliště, celý můj život tam bylo

pole a chodívala jsem tam s dětma na podzim pouštět draky, kam mám teď chodit se Zuzanou a Magdou, mezi paneláky...?

Když se Hanka probudila, Magda už v kuchyni snídala (a babička, která kuchyň udržovala ve stavu, jemuž se ve vycídnosti mohlo rovnat jen nemocniční sterilizační oddělení, zachmuřeně sledovala, jak drobí), ale Zuzana vedle ještě spala. Roze-spalýma očima si prohlédla okolní svět: otevřené okno, záclona povlává v poryvech teplého vánku, slunce ozařuje skla knihovny, je slyšet venkovní ruch, dosud utlumený ne zcela probuzeným vědomím — vzdálené hlasy, ještě vzdálenější hluk dopravy až v dálce za řekou, v Černovíře, čtvrti s tak zvláštním, tajemným názvem, že každá výprava přes řeku pro ni měla příchůť dobrodružství. „Jdeme do Černovíra...“ Černovíra... Každý den tam s holkama chodily do zahrádkářské kolonie u řeky povídat si se starým, zbídačeným, napůl chromým vlčákem, po celý život uvězněným v miniaturním výběhu jen proto, že se jeho majitel domníval, že pes patří ven, a mrkev, angrešt a brambory pro něj byly důležitější než živá bytost. Hanka zavřela oči a vnímala, jak nový den oranžově prosvítá přes víčka. Pak se začala vrtět i Zuzana, její vstávání bylo rychlejší, skok ze spánku do plného vědomí. A pak — tohle byl trik, jehož podstatu Hanka nikdy neodhalila — do pokoje nakoukla babička a něžně se na dva pomačkané růžové obličejce s čerstvě rozlepenýma očima usmála. „Ale! My už vstáváme...“ přivítala je babička. „Už jsem myslela, že zaspíte i oběd.“

To Magda tak něžná nebyla. Vlétla do knihovny: „Ven z postele, vy dvě máčky, musíme s babičkou na nákup.“

Až po letech, když se Hana Koliňová snažila rozpomenout na detaily svého posledního prázdninového pobytu u Třebovických, jí došlo, že v domě nepanovala zdaleka taková idyla, jak si v dětství představovala.

To léto pobývala v domě prarodičů své spolužačky Zuzany potřetí. Před dvěma roky se její rodiče domluvili s těmi Zuzaninými, že Zuzana vezme svou nejlepší kamarádku na týden (ze kterého se nakonec vyklubalo deset dní) do Olomouce k babičce a dědečkovi. Haniny zaměstnaní rodiče pro ni neměli o prázdninách hlídání, navíc obě děvčata pojilo nefalšované dětské přátelství a rodiče dobře viděli, že ty dvě jsou nejšťastnější, když jsou spolu. Doktor Ota Třebovický patřil mezi olomouckou honoraci — oční lékař ze staré školy se těšil ve městě nebývalé úctě a měl spoustu přátel mezi místními umělci. Spolu se svou ženou obýval prvorepublikový dvoupatrový rodinný dům na břehu řeky Moravy v olomoucké čtvrti Letná, od zbytku města izolované z jedné strany řekou, z druhé komplexem vojenských kasáren, ze třetí nově vybudovaným sídlištěm a ze čtvrté Mlýnským potokem, díky čemuž si čtvrť zachovávala svůj specifický, klidný, až ospale venkovský ráz a žila jaksi nezávisle na zbytku města, z něhož a do něhož jezdil autobus jen jednou za tři čtvrtě hodiny. Doktor Třebovický byl coby lékař a přednosta kliniky autoritou, domu ovšem vládla pevnou rukou jeho žena. Dřív pracovala jako staniční sestra, přestože její manžel měl pocit, že se to pro „paní přednostovou“ snad ani nehodí, a nebýt náhlých potíží se srdcem, jež hrozily vyústit ve fatální infarkt, vydržela by v této pozici snad až do důchodu. V práci si osvojila neochvějnou vůli trvat na svých rozhodnutích a asertivní trpělivost, s níž je prosazovala. To, že si ji Hanka v dětství tak zidealizovala, bylo možné jen proto, že ji vždy poslouchala a nesetkala se tudíž s její tvrdou rázností.

K domu patřila velká zahrada táhnoucí se až dozadu k další rovnoběžné ulici. Na jaře toho posledního Hančina roku u Třebovických musel pan doktor zahradu prodat, protože nejmladší syn Petr, jenž se stal čerstvě otcem a panu doktorovi tak naděлил v pořadí třetí vnouče, již nemohl s rozrostlou

rodinou dále obývat zatuchlou podkrovní garsonku v barokním domě nedaleko Dolního náměstí, a tak se jeho otec rozhodl prodejem rozlehlé zahrady sousedovi chtivému stavební parcely zajistit synovi peníze na pořízení družstevního bytu. Prosluněná atmosféra v domě zhoustla, protože se Petr se ženou a půlročním Lukášem k rodičům na léto přestěhoval, což spolu s prodejem zahrady značně omezovalo pohyb děvčat. Navíc Ota, nejstarší ze synů pana doktora, několikrát kvůli penězům vyvolal hádku a nevraživost mezi sourozenci se přenesla i na vztah Otovy dcery Magdy ke svému maličkému bratranci. Doktor Třebovický ovšem s potomky o svých rozhodnutích nehodlal diskutovat, takže hádkám s nejstarším synem dominovala matka, která v případě konfliktu přestávala být dobrotivou babičkou a měnila se v tvrdou, zásadovou oponentku, jejíž argumentační logika přiváděla panovačného nejstaršího syna k ještě mocnější zuřivosti. Děvčata se tvářila, že se jich to netýká, ale Magdino věčné popichování způsobilo, že i Zuzana a Hanka vnímaly strejdu Petra s rodinou jako vetřelce a nepřátele. Navíc Magda projevovala značnou všímavost, pokud šlo o strýcovy slabiny, a hned druhý den po příjezdu Zuzany a Hany (ona sama u babičky již týden pobývala) pošeptala sestřenicí a její kamarádce tajemství, které ty dvě zatím moc nechápaly:

„Petr má nějakou ženskou.“

„Jak to víš?“ žasla Zůza.

„Já vím všechno,“ odpověděla Magda s teatrální tajemností, což holky uspokojilo, takže se Magda nemusela přiznat, že s úžasem, v němž se mísilo nadšení se škodolibostí, vyslechla babiččinu ostrou hádku s Petrem právě na toto téma.

„Je to štetka. A úplná fuchtle,“ zopakovala výrazy, kterými babička synovu milenku počastovala, protože Magda měla ve zvyku dychtivě nasávat všechna slova, o nichž se domnívala, že jsou sprostá.

Byl to právě Magdin nápad chodit za třemi dělníky, kteří denně hodinu dvě vykopávali pařezy tam, kde dědeček ještě v zimě měl zahradu plnou stromů. Většinu času tlachali na schůdkách maringotky, z níž holky z nudy po velkých kusech odloupávaly šupiny laku, a řeči zalávali pivem, které si chladili v tom, co bývalo dědečkovou zahradní studnou. Těm třem chlapům muselo být přes čtyřicet, dny trávili jen v modrácích, do pasu svlečení, a znechuceně užaslým holkám tak nabízeli tři různé varianty toho, jak podle dědečkových slov dopadnou, když se ve škole nebudou učit. „To se týká hlavně tebe,“ popichovala Magda Zuzanu, jejíž školní výsledky neodpovídaly tomu, co se očekávalo od dívky nesoucí jméno Třebovická. Předák tří dělníků, nehozený chasník s ječným zrnem v levém oku, na holky vystrkoval pihovatý teřich a prsa větší, než měla kterákoliv z nich. I zbylí dva v nich vyvolávali nefalšovaný odpor, kvůli svým řídkými chlupy porostlým hrudníkům, ramenům a pažím, v jednom případě navíc doplněným o bohaté zjizvení následkem nedávného popálení. Jakkoliv se jich holky štítily a při toulkách kolem řeky se bavily výčtem toho, co všechno je na nich jenom odporné a co už k pozvracení, často když se nudily a nevěděly, kam jít, protože je Draha (s babiččíným provinilým souhlasem) vykázala z domu i ze dvora, za nimi chodily, zejména proto, že Magdu to neodolatelně táhlo na pozemek bývalé zahrady, jako by se nemohla zbavit myšlenky, že jí z toho stále ještě kus patří. Dělníci seděli na schůdkách maringotky a stěžovali si na horko a na to, jak se ty staré pařezy špatně dostávají ze země. Holky špičkami tenisek okopávaly drny a Zuzana se zeptala, proč si na to teda nevezmou bagr. Předák těch tří vyprskl: „A kdo by nám ho asi tak dal, ty chytrá?“ Na to Zuzana neznala odpověď.

„Hlavně byste nemohli pít to pivo, co? Kdybyste měli řídit bagr,“ ušklíbla se Magda.

„Na bagr musíš mít papíry,“ podotkl jeden z dělníků, ten s popáleninami.

„Holky, skočte nám pro točený,“ řekl předák a ukázal křížem přes zahradu na sousední dům s hospodou v přízemí. „V tom vedru tady zdechnem a já už těch lahváčů mám plný zuby.“

„Proč si neskočíte sami?“

„Protože je nám z žízňě na zdechnutí.“

„Co za to?“ zeptala se Magda. „Dáte nám na nanuka?“

„Kolik stojí nanuk?“

„Ledňáček korunu,“ odpověděla Zuzana stejně rychle jako prostomyslně. Magda se po ní zle podívala.

„Ale my nechceme Ledňáčka, ale aspoň Míšu a ten je dražší.“

„Nanuk by taky bodl,“ prohodil třetí dělník filozoficky. Předák se na Magdu zašklebil a předvedl jí ne zcela kompletní sadu žlutých zubů:

„Tak, holky, tři točený a šest nanuků.“ Sáhł do kapsy montérek a podal Magdě zmuchlanou modrou dvacetikorunu.

„To je málo,“ řekla Magda a Hanka se Zuzanou žasly, jak je prohnaná. Předák znovu hrábl do kapsy a přidal ještě desetikorunu, stejně zmuchlanou jako předchozí bankovka. „Zbytek ale vrátíš. A my vás pak naučíme, jak správně ty nanuky lízat...“ Otevřel ústa do O, našpulil přitom popraskané rty a špinavými prsty naznačil, že v rukou drží nanuk. Magda po penězích chňapla, a když se otočila k holkám, zašeptala: „Úchyl jeden.“ Zuzana s Hankou jako obvykle nic nechápaly.

Výron kotníku uvěznil to dopoledne Hanku v domě. Babička Třebovická jí před odchodem — podle pokynů důstojného, letitého a zcela holohlavého doktora Beneše, rodinného přítele, jehož včera dědeček zavolal, jelikož se rodina usnesla, že kdyby s Haninou nohou jeli do špitálu, jistě by se to celé *rozneslo* — znovu namazala mastí nárt a kotník, postižené místo zabalila do sáčku a pak to celé obvázala pružným obinadlem. „Bolí to?“ zeptala se.

„Ne.“